

Magyary Zoltán 1935-ös szovjetunióbeli útjáról szóló könyvbemutatóra invitáltuk olvasóinkat október 15-én, a könyvtári hét keretében, a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárba. A szerző *Babus Antal*, az MTA Könyvtár és Információs Központ kéziratárának osztályvezetője, irodalomtörténész, Fülep Lajos és Németh László életművének kutatása a fő területe.

Joggal vetődött fel a kérdés, hogyan irányult figyelme Magyary Zoltánra, aki a közigazgatás területén tevékenykedett leginkább. Mint sok könyv, történet születésében, itt is szerepet játszott a véletlen. A szerző 2003-ban véletlenül bukkan rá az Oroszországi Föderáció Állami Levéltárában a Magyary 1935-ös útjával kapcsolatos dokumentumokra, s mivel tapasztalta, hogy egyes dokumentumok eltűnnek vagy újra titkossá válnak – kéz-

zel lemásolta a mintegy száz oldalnyi anyagot.

Amikor 2013-ban az Oroszországi Föderáció Külügyminisztériumának Külpolitikai Levéltárában hét újabb Magyary dokumentum vált elérhetővé *Seres Attila* jóvoltából, már elég anyag állt rendelkezésre a könyv megírásához.

„Manapság minden út Moszkvába vezet” – írta Lincoln Steffens 1936-ban. Az 1930-as években több nyugati és észak-amerikai baloldali értelmiségi gondolkodott hasonlóan, divat volt Moszkvába utazni. A „zarándokok” aztán kaptak egy gondosan megtervezett és kivitelezett forgatókönyvet, amittől tilos volt eltérni, s amit követve értelemszerűen csakis pozitív benyomásokat szerezhettek.

Magyary mint közigazgatással behatóan foglalkozó szakember rendszeresen adott elő nemzetközi közigazgatás-tudományi kongresszusokon. Őt kérték fel az 1936-os varsói kongresszus fő előadójának. Lelkiismeretes ember lévén alaposan felkészült, s az amerikai, angliai tanulmányai után tanulmányozta a Harmadik Birodalom, illetve a fasiszta Olaszország közigazgatását is. Mindezek után meggyőződése volt, hogy nem juthat elvi megállapításokra, ha nem terjeszti ki helyszíni tanulmányait a Szovjetunióra is. Ilyen előzmények után érkezett feleségével, *Techert Margittal* együtt 1935. szeptember 1-jén Moszkvába.

A könyv ennek az útnak hiteles levéltári forrásokon alapuló kordokumentuma. ■